

Sekahedelmä

1 • 2014

Sisältö

Pääkirjoitus.....	3
Slangi-visa.....	4
Sairasta kotona.....	5
Sihteeriltä.....	6
Osta asunto, saat auton kylkiäisenä.....	7
Talvipäivät 2014.....	8
Kysymysten äärellä.....	10
Viiskytluvun raflassa.....	13
Päivääkään en vaihtaisi.....	14
Nuorten risteily.....	16

Sekahelmä

Päätoimittaja
Heikki Vesanto
heikki.vesanto@luukku.com

Taitto Anitta Kainulainen

Painopaikka
Kopijyvä, Kuopio

**Seuraava Sekahelmä -lehti ilmestyy kesäkuussa 2014.
Aineistot 23.5.2014 mennessä päätoimittajalle.**

Helsingin Elintarviketyöntekijät ry ao. Osasto 10

Siltasaarenkatu 4, 5 krs, 00530 Helsinki puh. 02077 40713 www.osasto10.com

Johtokunta 2014

Puheenjohtaja:

Jukka Nissinen
GSM 040 5080 074
jukka.nissinen@sff.fi

Varapuheenjohtaja:

Juha Sulisalo, Paulig

Sihteerit:

Olli Hallikas
GSM 040 7586 196
olli.hallikas@meira.fi

Osaston varasihteerit:

Tarja Palmamäki, Meira

Eija Högel, Paulig
Timo Hämäläinen, Halva
Chau Ngyen, Finn-
catering

Jaska Nissinen, Koff
Antti Tervonen, Koff
Pekka Helin, Koff
Tiina Salenius, Meira
Timo Keto, Mildola
Heikki Vesanto, Mildola

Jaokset ja vastaavat Taloudenhoitajat:

Pirjo Vainio
puh. 020 774 0616,
GSM 040 729 5587
etunimi.sukunimi@selry.fi

Talousjaos:

Puheenjohtaja, vara-pj,
sihteerit, taloudenhoitaja

Tiedotusjaos:

Jukka Nissinen, Olli Hallikas
ja Heikki Vesanto, Sekahedelmän
päätoimittajana

Opinto- ja nuorisajaosto:

Olli Hallikas
Antti Tervonen

Urheilujaos:

- kesälajit
Antti Tervonen, Koff
- talvilajit
Timo Hämäläinen, Halva

Tervehdys toverit

Taas lähdetään parantamaan duunarin asioita. Tässä vähän juttua siitä mihin kaikkeen työnantajapuoli voi ryhtyä murentaakseen liittoon järjestäytyneitten duunareiden asemaa, jopa vielä senkin jälkeen kun duunari menettää duuninsa. Tiesittekö, että Loimaankassa (YTK) perustettiin yrittäjien toimesta -90 luvun laman keskellä ylimpänä pyrkimyksenä ammattiyhdistyksen heikentäminen.

Yleisessä tiedossahan on se, että YTK:n hallinto on miehitetty työnantaja- ja kokoomustaustaisilla henkilöillä.

Kuinkahan demokraattista YTK:n päätöstenteko onkaan? YTK:n sääntöjen mukaan ylintä päätäntävaltaa käyttää kassan jäsenistön kokous, joka valitsee hallituksen. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja johtoryhmän. Kuinkahan monessa työttömyyskassassa duunarit valitsee hallintoon vain työnantajien edustajia?

Kun tämän tietää onkin helppo ymmärtää miksi YTK mainostaa itseään telkkarissa huijaavilla mainoksilla. Eli jättää mainitsematta aika oleellisia juuri duunareita koskevia seikkoja. YTK mainostaa pientä jäsen maksua. Mainoksessa ei kuitenkaan mainita sitä, että niiden tasamaksu on pienituloisille raskaampi, kuin suurituloisille.

YTK ei myöskään auta sopimusneuvotteluissa, ja jos neuvottelisikin, niin kum-

pikohan osapuoli saisi itsellensä sopivamman sopimuksen? Jokohan alkais EK:n mielestä liiat vapaapäivät ja lomapäivät karista sopimuksesta. Liitossa jäsenten edustajat kuitenkin yrittävät neuvottelemalla työnantajien edustajien kanssa saada duunareille parempia ja inhimillisempiä työoloja. YTK ei kehtaa mainoksissaan kertoa duunareille sitäkään tosi seikkaa, että parhaat TES-asiantuntijat löytyvät ammatiliittojen neuvottelijoista. Loimaan kassalaiset saavat tosin samat edut siinä siivellä. Minkähän takia muut duunarit, jotka maksaa liiton jäsenmaksuja, joista muuten on vain yksi kolmasosa työttömyyskassan osuutta, katsoo näitä "Loimaan kassalaisia" siipeiliöitä vähän pitkään.

Oikeusneuvontaa varten YTK on perustanut YTK-yhdistyksen, joka tarjoaa alihankintana OpusLex-asianajaverkoston maksullista puhelinneuvontaa sekä niisanottua "oikeusturvavakuutusta". Vakuutuksen voi ottaa vain duunari, joka on YTK:n jäsen ja se maksaa jotain 18 €. "Halvan hinnan" ymmärtää kun tietää, että vakuutuksen ehdot, joissa enimmäkseen kerrotaan siitä mitä ei korvata. Vakuutus koskee vain riitautettuja irtisanomistapauksia. Korvauskatto on 10000 euroa ja ilman oikeuteen menneitä tapa-

uksia 5000 euroa. YTK:n jäsenen oma-
vastuu on 250-1500 euroa ja jos huono
tsägä käy, joutuu itse maksamaan vas-
tapuolen rosiskulutkin. Että näin auttaa
YTK. Eli YTK tarjoaa apuaan vasta kun
duunipaikka on jo menetetty.

Entäs oikeusapu, jota liitot tarjoaa.
Ammattiliitot tarjoavat jäsenilleen mak-
suttoman ja kattavan oikeusavun, oli
kyse sitten laittomasta irtisanomisesta,
palkkasaatavista, syrjinnästä tai vaikka-
pa työpaikkakiusaamisesta. Liiton juristit
avustavat yhtä hyvin laki- kuin TES-asi-
oissakin. Tarvittaessa he voivat matkustaa
jopa maakuntiin neuvottelemaan duun-
nari puolesta ilman eri korvausta. Voi-
si melkein sanoa suoraan, että loimaan

kassalainen syö ilmaiseksi duunareiden
pöydästä, nauttiessaan liitossa olijojen
hommaamista työpaikalla olevista eduis-
ta. Loimaankassalaiset ovat työnantajien
edustajien kanssa samassa rintamassa
heikentämässä kaikkien duunareiden etu-
ja ja ajamassa paikallista sopimista kohti
työnantajien sanelupolitiikkaa.

Duunareista jaksaa eläkeikään kuulem-
ma vain 39 prosenttia, kuinkahan paljon
työnantajien edustajista?

Onneks on liitto.

Hessu

Slangi-visa

1. "Se oli idis, joka otti eldistä", vai niin.
Eli samma po finska?

1) Se oli tyhmä ihminen, koska ei ollut
tarpeeksi varovainen.

x) Ajatus, jota monet pian kannattivat.

2) Idea, joka oli nopeasti hyödynnetty.

2. Tiukka Stadin kundi, futaaaja Pahlma-
nin Kaitsu, kehitti

"bansku-skoten", eli boltsi lähti rundaan

1) Handusta.

x) Knuburasta.

2) Pläggästä.

3. "Faija sittas tsöges gasetan kans."
Mitä tarkotetaan slangisanalla TSÖGES?

1) Toiletissa.

x) Keittiössä.

2) Nojatuolissa.

(Edvard "Eddu" Janzon: Rundi Stadis,
Gummerus)

4. Ku jengi kartsal tai puides
SÄTKII HÄGIÄ, nii se

1) Dokaa kaltsuu.

x) Potkii footbäg-boltsii.

2) Vetää marisavuketta.

(HS.Nyt: Nykysuomen sanakirja,

3.8.2001, n 200 sanaa)

5. Haukkumanimellä makkaratalo
stadilaiset kutsuvat

1) City centeriä keskustassa.

x) Ympyrätaloa Hakaniemessä.

2) Kiasman taloa Pääpostin edessä.

6. Mitä tarkoitti ROKE?

1) Rohkea.

x) Takki.

2) Varas, rosvo.

Sairasta kotona

Ammattiyhdistysliike on taistellut meille oikeuden sairastaa kotona. Henkilökohtaisen talouden siitä kärsimättä.

Tämä oikeus pitäisi ajatella myös velvollisuutena. Velvollisuutena olla tartuttamatta työtovereita ja velvollisuutena hoitaa itseni kuntoon heti.

Jatkuva syyllistäminen sairauspoissaoloista ja pelko työpaikan menettämisestä on johtanut kieroutuneeseen kulttuuriin, jossa kouhotetaan työpaikoilla silmät punoittaen ja räkä nenästä valuen. Tartutetaan työtoverit ja pitkitetään omaa paranemista. Väärää sankaruutta, kestävyysvaje syvenee!

Terveen työilmapiiriin työpaikalla aihe ei ole ongelma. Kun pomo huomaa, ettet ole kunnossa, hän komentaa sinut oitis kotiin paranemaan ja saa sinut muuttaman päivän kuluttua terveenä takaisin. Juiliva selkä sai tarvitsemansa levon tai heti hoidettu flunssa ei tulehduttanutkaan sydänlihasta. Kaikki voittivat. Näille työpaikoille leimallista on sairauspoissaolojen jääminen alle kymmeneen prosenttiin vuositasolla. Vaikka kyseessä olisi fyysinen kolmivuorotyö. Eivätkä vatsatauti- ja flunssaepidemiataan normaalisti romuta tälläisen yhtiön toimintakykyä.

Tänä päivänä on jo monissa edelläkävijäfirmoissa käytössä kolme päivää omalla ilmoituksella -käytäntö.

Onhan sitten valitettavasti niitä toisenkinlaisia puljuja. Pelolla johtamista, sairauspoissaolot säännönmukaisesti parissakymmenessä prosentissa, epidemioissa huidellaan jopa likellä viittäkymmentä. Kurssin kääntäminen on useinkin meille henkilöstön edustajille tekemätön paikka, ei vaan ole tarpeeksi natsoja kauluksessa. Etenkin, jos vielä järjestäytymisaste sattuu olemaan alhainen, voi työnantajan tahtotilan ohjailu olla haastavaa. Lopulta nämä tapaukset vapauttavat tilaa yrityskentässä taitavammin johdetuille kilpailijoille. Yrityksen menestyksekkäs johtaminen kun on sattuu vaatimaan kokonaisvaltaista osaamista.

Hietaniemi on täynnä korvaamattomia tyyppejä!

Kympin PJ
Jukka Nissinen

Morjens toverit!

Kevättä kohti mennään, täältä Helsingin seudulta on lumetkin melkein lähteneet tätä kirjoittaessa. Kävin Kiljavalla työoikeuden peruskurssilla ja taas täytyy todeta, että koulutus on aina paikallaan eikä mun kohdalla ollut kyse mistään tietojen päivittämisestä pelkästään vaan ihan uuden oppimisesta. Luottamushenkilön on kouluttauduttava koko luottamusuransa ajan ja oon mä siellä opistolla penkkiä kuluttanut monta viikkoa. Verkostoituminen hoituu samalla kun meitä kurssilaisia on ympäri maata.

Ok, kevättä kohti!

Olli

Pinssejä myytiin ja talvipäivä-ohjelmia jaettiin hotellin aulassa.

Kannustusjoukot olivat paikalla.

www.osasto10.com

Aluesihteerin palsta

Jouni Konttila, aluesihtööri, 040 544 5101
jouni.konttila@selry.fi

Osta asunto, saat auton kylkiäisenä

Elintarviketyöläiset tuskailevat pienten palkankorotusten ja nousevien hintojen kanssa. Asuntojen hinnat pääkaupunkiseudulla ovat karanneet duunarien käsistä. Kohtuullisen kokoisen noin 90 neliöisen perheasunnon hinta Espoon laidalla maksaa 440 000 euroa. Sopii kysyä, kenellä moiseen on varaa? Hartelan rakentamat isot asunnot eivät käy kaupaksi ja uusien tarjous asunnonostajalle on auto kaupan päälle. Auton hinta lienee noin 16 000. Kuluva vuosi on palkansaajalle ankea, hinnat nousevat, eikä työllisyys ja vakaussopimuksessa sovitut korotukset missään nimessä vastaa nousevia hintoja. Silti osa elintarvikealan yrityksistä tekee hyvää tulosta. Työmarkkinat eivät ole syyppää ns. kestävyysvajeeseen. Firmat, joiden tuotteet ovat laadukkaita ja henkilöstö osaavaa, tekevät tulosta ja myös vienti vetää hyvin. Syitä ns. kestävyysvajeeseen ja jatkuvaan leikkauskierteeseen tulisikin hakea veropohjasta. 1980-luvulla yritysten veroaste oli jossain 40 %:n kantturoissa. Tänä päivänä kelamaksujen poiston ja yhteisöverojen laskun sekä verosuunnittelun ansiosta liikutaan noin puolessa. Rahaa valtion kassaan kertyy vähemmän ja kansalaisten verotaakka kasvaa kokoajan. Myös välilliset verot, kuten kiinteistövero, alv, sähkövero ja monet

muut ovat nousussa. Duunarin kun on pakko maksaa elämisestä pysyäkseen hengissä.

Yritykset kasvattavat voittojaan ja omistajat osinkotulojaan. Tavallinen ihminen käyttää lähes kaiken ansaitsemansa kulutukseen, joka pyörittää kotimarkkinoita. Kuvaavaa on myös se, että kuntien ja valtion palkat ovat nousseet ripeämmin kuin yksityisen sektorin. Hallinto paisuu ja kerätyt verotulot eivät riitä kattamaan menoja. Varmaa on, että keväällä ollaan uusien leikkausten edessä, joilla turvataan rikkaiden osinkojen ja yritysten voittojen kasvaminen. Palkansaajalla ja eläkeläisellä ei ole mahdollisuutta verosuunnitteluun vaan eletään kädestä suuhun. Alueen aktiivit tekevät työtä paremman työyhteisön eteen monin tavoin. Osa vaikuttaa kunnallisesti päätöksentekoon, osa tekee työtä luottamustehtävissä työpaikoilla. Työtä riittää, koska maailma ei ole koskaan valmis. Tänä päivänä asioiden parantaminen vaatii pitkäjänteistä työtä, eikä pikavoittoja enää jaella johtajien toimesta. Pienetkin parannukset palkkaan ja työehtoihin vaativat suuren määrän työtä. Alue on tehnyt yhteistyösopimuksia vakuutusyhtiön ja muiden toimijoiden kanssa. Nämä kannattaisi hyödyntää. Eräskin jäsen tienasi puhtaana käteen joitakin satasia kilpailuttamalla vakuutusensa. Lopuksi kiitos kaikille talvipäivien järjestämiseen osallistuneille ja erityisesti ammattiosastoille. Työtä oli paljon ja tilaisuus oli onnistunut.

Talvipäivät Vantaa

Ensimmäisen kerran SEL:n Talvipäivät pidettiin Etelä-Suomen alueella. Edelliset neljä talvea olivat olleet runsaslumisista, niin ajateltiin että tänäkin vuonna lunta on enemmän etelässä kuin pohjoisessa. Toisin sitten kävi.

Pilkkikilpailut jouduttiin perumaan, koska Vantaanjoki ei ollut tarpeeksi jäätynyt. Merellä varoitettiin veden korkeuden suuren vaihtelevuudesta, sekä jäiden epätaisuudesta.

Hiihtokilpailut saatiin järjestettyä Hakuilan Urheilupuistossa ja osallistujat olivat tyytyväisiä, kuten kuvasta näkyy, että maaliin päästiin.

Kannustusjoukot olivat paikalla.

Majoitus oli Hotelli Rantasipi Airportissa ja kaikki olivat majoitettuna samaan hotelliin. Tunnelma aamulla, kun odotettiin huoneita.

Vieraita ruokittiin myös grillimakkaroilla.

Talvisia lajeja ei ollut montaa. Futsaliin osallistui seitsemän joukkuetta ja niistä kuusi oli meidän alueelta. Meiralta oli oma joukkue.

Toinen uusi laji oli biljardi, tämäkin laji oli suosittu.

Perinteistä talvipäivälajeista shakki ei houkuttellut enää entisellä tavalla.

Pirjo Ruanheimo

Karaoke ja päivätanssit olivat suosittuja.

Iltajuhlassa Jussi and The Boys tanssittivat yleisöä.

Keilailu on aina ollut talvipäivien suosituin laji, niin se oli tänäkin vuonna.

SEL:n talvipäiviltä

Sopivan lumisissa olosuhteissa vietyt SEL:n talvipäivät Vantaalla innostivat seitsemää eri ammattiosaston joukkuetta pelaamaan futsalia.

Helsingin elintarviketyöläisten ammattiosasto 10:ä edusti Helsingin Vallilassa toimivan Meira Oy:n työntekijöistä koostunut joukkue. Joukkueen pelaajia olivat Mikko Isomäki, Aapo Häyrinen, Jari Heimonen, Sanna Purmonen, Janne Petjoi, Marko Honkala, Jonne Rytönen ja maalivahtina toimi Henri Rosenqvist.

Joukkue lähti iloisin mielin talvipäiville pelaamaan ja hauskaa myös pidettiin.

Monet joukkueemme pelaajista olivat ensikertaa mukana SEL:n valtakunnallisilla retkeilypäivillä, joten vähän jännitystäkin oli ilmassa.

Futsal-turnaus pelattiin Tikkurilan urheilupuistossa. Samassa rakennuksessa järjestettiin myös keilaus sekä shakin ja biljardin peluut. Yleisöä riitti joka lajille. Otteluiden edetessä ja tunnelman tiivistyessä rupesi futsal-salin puolelle tullut yleisökin lämpenemään kannustushuutoihin asti.

Joukkueemme ensimmäinen peli Riihimäen elintarviketyöläisten ao 72 vastaan meni hienosti. Voitto tuli lukemin 5-1 ja siitä osattiinkin iloita. Hienoa tulosta saattoi vähän edesauttaa vielä huipussaan oleva pelivire sekä vastustajajoukkueen alimiehytys.

Hyvällä fiiliksellä lähdettiin seuraaviin peleihin. Vastassa olivat ensin Kauhajoen Elintarviketyöläisten joukkue ja viimeisenä Fazerilan elintarviketyöläisten joukkue.

Oman joukkueemme taidot eivät kui-

tenkaan ihan riittäneet, sillä vastustajajoukkueet olivat huomattavasti parempia pelaamaan. Yksi keltainen kortti ja muuten hyvä yritys eivät tuoneet voittoa. Turpaan tuli eikä ensimmäisen pelin kaltaista menestystä ei enää näkynyt. Jatkopeleistä ei tarvinnut siis edes uneksia.

Se ei kuitenkaan hieman väsähtänyttä joukkuettamme harmittanut. Päivä oli vierähtänyt nopeasti pelin tiimellyksessä ja oli jo aika lähteä valmistautumaan illan rientoihin. Tärkeinhän oli kuitenkin saavutettu. Oli vietetty mukava päivä yhdessä ja tavattu vanhoja tuttuja.

Tiina Salenius

Futsal on jalkapalloa muistuttava palloilulaji, jota pelataan yleensä urheiluhallissa. Lajia harrastetaan laajalti joka puolella maailmaa. Suosittua se on erityisesti Etelä-Amerikassa. Se on aiemmin Suomessa tunnettu myös nimellä salifutis.

Futsalissa kaksi joukkuetta, joissa kummassakin on viisi pelaajaa, pelaavat vastakkain. Joukkueeseen kuuluu maalivahti ja neljä kenttäpelaajaa. Peliä pelataan jalkapalloon verrattuna pienemmällä kovapintaisella kentällä. Futsal-pallo on pienempi verrattuna jalkapalloon, ja se pomppii vähemmän. Jalkapallon ja futsalin säännöt muistuttavat toisiaan. Tärkeimpinä eroina on tehokas peliaika, rajoittamattomat vaihdot, kontaktipelin puuttuminen ja kumuloituvat virheet sekä maaliheitot ja rajapotkut.

Lajista on olemassa erilaisia versioita, joiden säännöt eroavat hieman Kansainvälisen jalkapalloliiton virallisista futsal-säännöistä.

Kysymysten äärellä

Sunnuntain Helsingin Sanomissa 16.2.2014 Jarkko Tontti ihmetteli, miten meidän pitäisi reagoida, kun Venäjä muuttuu yhä epädemo-kraattisemmaksi. ”Hänen mukaansa Suomi on presidenttiään myöten Muumilaakso, jossa kuvitellaan yhä, että maailman ongelmista voi pysyä erikseen olemalla hissukseen”, kirjoitti HS, joka juhlisti Sotšin olympialaisia laajalla reportaasilla Helsingin pommituksista. Tämä artikkeli tuotti sellaisen mielenkuohun, että oli pakko iskeytyä tietokoneelle. Yritän tarkastella asiaa kolmesta eri näkökulmasta.

1. Sodan kokeneet ja sen jälkeen syntyneet suuret ikäluokat eivät todellakaan kasvaneet Muumilaaksossa

Sodan tuhot, vammautuneet ja säännöstely eivät olleet vielä ohi, kun itse synnyin vuonna 1950. Se väite, ettemme tietäisi, että Venäjä on arvaamaton ja vaarallinen, on mitä suurinta idiotismia. Toisin kun nyt historiaa kerrotaan, silloin kuitenkin myös hävettiin Suomen liittoutumista Natsi-Saksan kanssa. Sotaa edeltävät ajat eivät olleet helppoja työvälle. Kaikki elintarvikealan ammattiosastot oli lakkautettu, niiden omaisuus takavarikoitu, aktiivit istuivat vankilassa lakkoilun ja palkkaliikehännän seurauksina ja köyhät pysyivät köyhinä. Isäni, maltillinen sosiaalidemokraattinen sähköasentaja menetti monta työpaikkaa, kun ei suostunut liittymään suojeluskuntaan. Suomalaiset päättäjät olivat omaksuneet kopean kan-

sallismielisen asenteen, jossa halveksivat venäläisiä ja he jakoivat jo etukäteen Venäjän mustan mullan maita keskenään.

Sodan jälkeisinä vuosikymmeninä ymmärrettiin, että aiempi ryssäviha, mieletön uho ja käsittämätön ylemmydentunto perustuivat siihen, että oltiin rakennettu tulevaisuus tulevan Suur-Saksan voittojen varaan. Tällöin opeteltiin kokoomuksen Paasikiven ja maalaisliiton Kekkonen johdolla, että parempi hakea ystävät läheltä ja viholliset kaukaa, demokratisoitiin maa ja alettiin taistella suomalaisille sosiaaliturva ja nostettiin eräs Euroopan köyhimpiä maita kurjuudesta. Suvaitsevalla ja rauhaa korostavalla politiikalla rakennettiin monien mittausten mukaan maailman eräs parhaimpia maita. Outo, piskuisen Suomen ylemmyyden tunne ja uho ja etenkin venäläisiin kohdistuva pilkka ja halveksunta, jota lehdissä esiintyy, haisee minusta tunkkaiselta 1930-lukulaisuudelta.

2. Hegemonia on siirtymässä Kaukoi-tään.

Maailmanhistoria tuntee monta ”man-nerlaattojen liikahdusta”, kun maailmanmahdit kaatuvat ja uudet valtiot astuvat johtoon. Sisältyykö tällaisin prosesseihin samankaltaisia piirteitä? Esimerkkeinä on tutkittu hegemonian siirtymistä ensin Hollantiin, sieltä Englantiin ja viimeiseksi Yhdysvaltoihin. Suuren murroksen ominaispiirteiksi on kussakin vaiheessa tunnistettu rahan siirtyminen tuotannollisesta toiminnasta finanssisektorille ja tuotannollisten systeemien rappeutumisen myötä sosiaalisen eriarvoisuuden kasvu

ja sosiaalisten levottomuuksien lisääntyminen. Kun rappeutuva maailmanmahti on pyrkinyt säilyttämään valta-asemansa sotilaallisen ylivoiman avulla, sotilaalliset konfliktit ovat lisääntyneet.

Me seuraamme nyt valtavaa murrosta, jossa ilmeisesti maailmanhegemonia on siirtymässä Kaukoitään. Aasian maat, Etelä-Amerikan valtiot ja Venäjä solmivat yhä uusia keskinäisiä kauppaa- ja puolustussopimuksia, Kiina ja Japani pitävät hallussaan USA:n velkakirjoja ja hurjimpien huhujen mukaan USA on jo salaa myynyt kultansa, ja myös muiden maiden kullan ja Venäjällä spekuloidaan pääkaupungin siirtämisestä maan Siperian puoleiseen osaan. Tästä valtavasta murroksesta suomalaiset eivät saa valitettavasti juuri lainkaan tietoa. Seuraamalla kansainvälistä lehdistöä ja yhdistelemällä sirpaleita, voi saada asiasta jotain kuvaa. Reaganin entinen neuvonantaja ja ministeri Paul Roberts Graigh on varoittanut jo monta kertaa, että USA suuntautuu sotaan Venäjää ja Kiinaa vastaan ja pyrkii kaikin keinoin nujertamaan ne valtiot, joihin ei saa mieleisiään hallitsijoita. Lähi-itä on jo yhtä suurta sotilasaluetta, jossa infrastruktuuri on hajalla ja nyt Ukraina on menossa samaan suuntaan. Meidän on tyhmää asemoida itsemme jälleen osapuoleksi tässä mittelössä, osaksi Saksan ja USA:n taloudellista ja sotilaallista valtapiiriä ja intoutua unelmoimaan NATO:n turvalausekkeista. Meidän geopoliittinen asemamme ja sodan jälkeisinä vuosina rakennettu hyvä maineemme mahdollistaisivat Suomelle mahdollisuudet toimia siltana eri blokkien

välillä tässä tulevaisuuden moninapaisessa maailmassa – vain historiaa tuntematon idiootti haluaa meidät osapuoleksi mahdollisiin Idän ja Lännen sotilaallisen konfliktiteihin. Tulevaisuus ei näytä tarjoavan rauhan ja harmonian maailmaan vaan suuria riskejä ja konflikteja.

3. Emmekö siis piittäisi lainkaan Venäjän ihmisoikeuskysymyksistä

Olemme hyvin riippuvaisia lännen aseenteellisestä tiedonvälityksestä ja on tuskaisinta saada selville mikä on totta ja mikä ei, kun asiantuntijaksi suomalaiselle medialle kelpaa lähes kuka tahansa. Oikeistolaispoliittikkona tunnetun Putinin suurin synty amerikkalaisten silmissä saattaa olla, ettei hän päästänyt riittävästi USA:n trusteja jaolle ja kansallisti uudelleen osan öljyteollisuutta.

Näyttää siltä, että USA ja Nato ovat oppineet jotain 1970-luvulta. He osaavat ikään kuin kohdevalaista valitsemansa ongelmat niissä maissa, joita ne pitävät vihollisinaan ja näin rakentaa valtapyrkimyksiään palvelevia viholliskuvia ja liikkeitä. Ei myöskään sovi unohtaa, että yksityinen USA:n aseteollisuus ja yksityistetty sotatoiminta vaativat jatkuvaa sotatilaa voittojensa kartuttamiseksi. Kauheimpana esimerkkinä on Irak, josta ensin tehtiin hylkiö, jonka johtaja oli ihmishirviö ja lopputulemana Irak on raunioina. Vaativatko suomalainen media ja ihmisoikeusjärjestöt samalla ponnella suomalaisia päättäjiä ottamaan kantaa myös USA:n ja sen liittolaisten ihmisoikeusloukkauksiin, sosiaaliseen epäoikeudenmukaisuuteen ja sotarikoksiin kuin Venäjän ongelmiin.

Eivät vaadi, ja siksi monet tämän hetken kampanjat näyttävät valtapoliittisilta ja blokkisidonnaisilta.

Miten tämä dilemman keskellä pitäisi toimia, kun ei tietenkään halua osoittaa hyväksymistä kenenkään ihmisen ihmisarvoa loukkaavalle toiminnalle? Historia tuntee ainakin kahdenlaista vastausta. Suomessa monet korruptio- ym prosessit ovat käynnistyneet silkasta puolue- ja valtariitelystä, tai henkilökohtaisesta vihamielisyyksistä. Tästä näkökulmasta puuttuminen Venäjän ongelmiin voi kehittää kaikesta asenteellisuudestaan huolimatta sikäläistä kansalaisyhteiskuntaa. Toisaalta muutaman vuosisadan ajan läntiset maat ovat vieneet pyssyjien kanssa omia ihmisoikeusnormejaan muualle. Monet vastaliikkeet ovat kytkeneet lännen valtakirjatyökset ja heidän sanomansa yhteen. Eri puolilla maailmaa nouseva kansallismielinen suvaitsemattomuus ja perhearvojen korostaminen voivat olla myös vastareaktio lännen toiminnalle. Tällöin meidän oikeaksi kokemamme arvojen edistäminen onkin tuottanut hallaa näille arvoille. Kysymys ei siis ole helppo.

Kirjoittaja
Päivi Uljas

Viiskytluvun raflassa

Viiskytluvun raflassa
sitattiin kuin tsyrkassa
snadit rotsit niskassa
lainakragat kaulassa
smirnassa me spennattiin
vähin äänin bamlattiin
ääntänsä jos korotti
kaaressa ulos flygasi
smörgarilla kaksi kaljaa
sapuskalla monta maljaa
ryypynvälit pitkiks venyi
vaikka kuinka lisää inui
tarjoilu valomerkkiin lakkas
portsari poplarin niskaan nakkas
sille riksat handuun stikattiin
ja snadissa himaan dallattiin

Jos kunnan jurriin halusit
mustan lestin slumppasit
porttareissa snubbeja otettiin
ja iisisti olla koitettiin
sillä jos siitä kärysi
slurgit boseen draisasi
siellä latialla goisattiin
ja bulit plitikat bungattiin

Starbu muisti ja skrivasi
päättään puisti ja smailasi
ei ollut silloin helppoa
jos tahdoit hieman juopua

Limppu

Islanti oli noin viisi vuotta sitten finanssikriisin myrskyn silmässä maan pankkisektorin talouskuplan puhjettua. Islannin pankkeja ei kuitenkaan päätetty pelastaa veronmaksajien rahoilla, vaan niiden annettiin kaatua. Tappioita ei sosialisoitu kansan maksettaviksi, kuten eurokriisin henkenä on ollut valitettavan usein muualla Euroopassa. Islannissa laitettiin tavallisten ihmisten asiat etusijalle pankkiirien hyvinvoinnista ja tulotasosta huolehtimisen sijasta.

Islanti lähtikin hoitamaan finanssikriisiä sosiaalisella tavalla, kiitos tuolloin vallassa olleen vasemmistohallituksen valitsemien linjan. Julkista sektoria kurjistaviin säästöihin ei laajalla rintamalla lähdetty, vaikka ei leikkauksilta täysin välttyttykään. Järkevän kriisipolitiikan ansiosta Islannissa työttömyys on nyt painumassa todella alas, jopa kahteen prosenttiin ja julkinen sektori toimii. Sosiaali- ja terveystalouteen ei pelätä satsata, vaan se vie yli 40 prosenttia maan budjetista. Niissä kriisimaissa, joissa pelastettiin pankit mutta ajettiin julkinen sektori alas, kipuillaan yhä valtavien työttömyys- ja sosiaalisten ongelmien kanssa.

Islannissa ei lähdetty tynnyttelemään mystisiä markkinavoimia ja mielistelemään sijoittajia. Ratkaisua kiitteli myöhemmin myös kansainvälinen valuuttarahasto IMF. Islannin mallia on pitänyt hyvänä muun muassa taloustieteen nobelisti Paul Krugman, joka onkin järkevällä tavalla kritisoinut eurokriisin hoidossa vallalla ollutta julkisen sektorin leikkauslinjaa.

Joissain euromaissa harjoitettu ylenpalttinen julkisen sektorin vyönkiristyspolitiikka on johtanut itseään ruokkivaan kierteseen, jossa leikkaukset ajavat taloutta yhä

syvemmälle työttömyyteen ja ongelmiin. Samalla erityisesti pienituloiset kärsivät palveluiden heikentyessä. Laskusuhdanteessa leikkaaminen syö kysyntää ja sitä kautta heikentää työllisyyttä ja syö tulevan menestyksen eväitä. Laskusuhdanteessa harjoitetulla leikkauspolitiikalla aiheutetaan noidankehä, josta on vaikea nousta.

Tulevaisuudessa kaikkialla Euroopassa olisi otettava oppia Islannista. Olli Rehnin ja muiden Euroopan päättäjien olisi aika luopua vanhasta leikkauspolitiikasta ihannoivasta virrestä. Käytäntö on osoittanut, että Rehnin ja kumppaneiden tarjoilema yksioikoinen leikkausresepti ei yksinkertaisesti toimi.

Islannin oppi olisi syytä muistaa myös Suomessa tänä keväänä kun hallitus ruotii kehysriihessä valtion talouden tilaa ja tulleita toimia. Monet ovat varoitelleet liiallisten leikkausten turmiollisesta vaikutuksesta Suomen taloudelle. Jos nyt ruvetaan massiivisiin julkisen talouden leikkauksiin valtion velkaantumisen kääntämiseksi, voidaan olla melko varmoja, että sillä on haitallisia vaikutuksia yleiselle talouskehitykselle. On myös huomioitava, että jos talous lähtee leikkausten vuoksi supistumaan, kasvaa samalla valtion velkasuhde ja uuden velanoton tarve. Massiivisilla leikkauksilla tukahdutettaisiin ne vähäisetkin talouden elpymisen merkit, joita on nähtävissä. Suurilla leikkauksilla ajettaisiin myös työttömyys varmasti nousuun. Tällä hetkellä on syytä olla enemmän huolissaan työllisyystilanteesta kuin valtion velasta.

Hanna Sarkkinen

En päivääkään vaihtaisi pois

En päivääkään vaihtaisi pois taitaa olla muistelmia kirjoittavien mielihäilyä. Olen joskus miettinyt onko aika kullannut kirjoittajien muistoja, vai tukeutuvatko he siihen vanhan kansan viisauteen, että se mikä ei tapa, se vahvistaa. Minusta eletty on tallessa halusi sitä muistella tai ei, ja harva on elänyt niin nuhteetonta elämää, ettei joku asia olisi saanut jäädä tekemättä. Minusta lause on onton retorinen ja oikeastaan epärehellinenkin. Parempi olisi ehkä riimitellä, ettei päivääkään voi vaihtaa pois, vaikka helpompaa se joskus ois. Ehkä tämä on turhan ilkeästi sanottu, mikä johtunee siitä, että ne harvat muistelmat mitä olen jaksanut lukea, ovat olleet täynnä jälkiviisauksia siitä miten paremmin asiat olisi hoidettu jos oltaisiin tehty niin kuin kirjoittaja esitti.

Jos kaikki viisaudet asetettaisiin arvojärjestykseen jäisi jälkiviisaus varmaan aivan häntäpäähän. Harva tulee kai ajatelleeksi, että jälkiviisaus on kaikkien viisauksien äiti.

Useimmat meistä arvostavat esimerkiksi ihmistä joka on kaukaa viisas, mutta harva käsittää, että tämä viisaus on saavutettu jälkiviisauden kautta. Selviydyt-

tyään hankalasta tilanteesta ajattelee kaukoviisas jälkiviisaasti, että tällaiseen hommaan en koskaan enää ryhdy. Useimmat meistä kuitenkin kätkevät jälkiviisauden sydämeensä, jossa se jalostuu elämäkokemukseksi, jonka avulla selvittäänsä taas paljon paremmin vastaavista tilanteista.

Opiskellessani purjelennon jaloa taitoa tähdensi opettajani monasti, että taitava lentäjä selviää tilanteista joihin viisas lentäjä ei koskaan joudu. Varmuuden vuoksi harjoittelimme kuitenkin koko kurssin ajan hankalista tilanteista selviytymistä. Tämäkin osoittaa mielestäni, että jälkiviisauden kautta sekä taito että viisaus kasvaa.

Vanhemmiten minustakin on tullut kaukaa viisas. Olen kuitenkin iloinen siitä, etten sitä nuorempana ollut. Minusta tuntuu nimittäin, että kaukaa viisas usein jää sivuun tilanteista joista me vähemmän viisaat keräämme niitä kokemuksia, joista muistot on tehty. Vanhana viisaana on sitten upeata muistella mitä aikoinaan tuli tehtyä ja sääliä niitä kaukaa viisaita, jotka eivät ole uskaltaneet elää.

Niinpä tässä ajatusten virta tuotti taas pitkän rimpsun viisastelua. Saman saa sanottua paljon tiivimmin runomuodossa. Seuraava runo syntyi kun ystäväni ja

esimieheni Julle Sund eläkkeellä olessamme pyysi minulta tekstiä säveltämäänsä elegiaan. Hän oli kirjoittanut nuotit nuoruudessaan kun tuberkuloosiparantolassa uskoi kuolevansa. Kun Eläkeläiset ry, johon molemmat kuuluimme, järjesti lauluntekokilpailun, hän kaivoi nuotit pöytälaatikosta ja soitti minulle. Valmiiseen säveleen oli hanklaa tehdä teksti ja sain vääntää monet sanat ennen kun sain aikaiseksi nuotteihin istuvan. Tätä ei saatu sopimaan, mutta Julle piti sen muuten hyvänä.

Tähän on tyytyminen

Elämä ottaa, elämä antaa
muistoja kaikesta mukanaan kantaa
et päivääkään voi vaihtaa pois
vaikka helpompaa se joskus ois
vaan usein ihmisen elämässä
ovat vaihtoehdot aika vähissä
siksi kannattaa selvittää itsellein
miksi niin tai näin minä silloin tein
jos osaa itselleen anteeksi antaa
on menneisyys helpompi kantaa
ja kun maalinauha katkeaa
on helpompi ikiuneen nukahtaa.

Limppu

SEL:N NUORTEN RISTEILY HELSINGISTÄ TUKHOLMAAN 16.-18.5.2014

Risteily alkaa Viking Linen Gabriellalla perjantaina 16.5. klo 15.30. Lauantai vieteään keväisessä Tukholmassa ja takaisin Helsinkiin saavutaan sunnuntaina 18.5. klo 10.10.

Matkan hinta per henkilö:

B4-hytissä: 135 € / henkilö

B3-hytissä: 155 € / henkilö

Ammattiosastosi tuki 50 €

Hinta tuen jälkeen:

85 €/hlö B4-hytissä

105 €/hlö B3-hytissä

Hinta sisältää majoituksen B-hytissä, buffetruokailut ja aamiaiset menen tullen sekä yhteiskuljetuksen Helsinkiin ja takaisin, sopivassa määrin asiaohjelmaa sekä tietysti sen maailman parhaan selliläisen seuran ja hauskanpidon! Risteilylle voivat osallistua kaikki alle 35-vuotiaat SEL:n jäsenet.

Ilmoittautumiset joko oman alueen nuorisovastaavalle tai suoraan liittoon Minttu Sillanpäälle: minttu.sillanpaa@selry.fi, p. 044 348 2312 15.3.2014 mennessä.

Alueiden nuorisovastaavat:

Etelä-Suomi: Joonas Juopperi: joonas.juopperi@luukku.com

Häme-Keski-Suomi: Saara Havukainen: suara85@hotmail.com

Länsi-Suomi: Petri Nylén: petrin@surffi.net

Kaakkois-Suomi: Arto Karhu: arto-karhu@hotmail.com

Itä-Suomi: Samu Niskanen: shakkeee@hotmail.com

Vaasa: Tiina Ojala: kujanen.tiina@gmail.com

Pohjois-Suomi: Niko Kontu: niko.kontu@pp1.inet.fi

SUOMEN ELINTARVIKETYÖLÄISTEN LIITTO